

UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Sn. Gürkan AKGÜN Başkanlığında 08.01.2024 gün ve saat 14:00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

- İLGİ:** a) 10.07.2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.
b) 13.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu.
c) 15.06.2006 Tarih, 26199 Resmî Gazete Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği.
ç) 30.11.2022 tarih ve 2022/12 sayılı UKOME Kararları.
d) Taksi Durak Yönergesi.
e) 24.11.2023 tarih ve 2023/9-15 sayılı UKOME Kararı.
f) 13.12.2023 tarihli 8+1 Taksi Durak Alanı İçin Alt Komisyon Tutanağı.
g) Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Müdürlüğü'nün 08.01.2024 tarihli ve 38065 sayılı yazısı.

TEKLİF: 8+1 koltuk kapasiteli taksiler için durak yeri ihdas edilmesi teklifi.

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi (a) Kanunu'nun 7. Maddesinin f bendi "...Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek," p bendi "Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dâhil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettirilmesine karar vermek..."

İlgi (a) Kanunu'nun 9. Maddesinin 2. Fıkrası: "Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır" 3. Fıkrası: "Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer" ve 6. Fıkrası "Büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz" hükümleri yer almaktadır.

İlgi (b) Kanunu'nun 15. Maddesinin birinci fıkrasının f bendi: "toplular taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletmek", p bendi: Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" hükmü yer almaktadır.

İlgi (c) Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin Düzenleme yapma yetkisi başlıklı 27. Maddesinin 1. Fıkrası ve 1. Fıkranın a bendi: "Büyükşehir belediyeleri; alt yapı yatırımları ile ulaşım ve toplu taşıma hizmet ve faaliyetlerinin amaca uygun, etkili ve verimli yürütülmesini sağlamak üzere bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda; a) Hizmet ve hizmet alanlarının mahalli özelliklerini dikkate alarak, birinden diğerine çeşitlilik ve farklılık arz eden, nicelik ve niteliklerini, göz önünde bulundurarak büyükşehir belediye meclisinin kararı ile düzenleme yapabilirler." Bağlılık başlıklı 5. Maddesi: "Büyükşehir belediyesi alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi büyükşehir belediye başkanına bağlıdır. Başkan bu görevi bizzat veya görevlendireceği kişi eliyle yürütür." Aynı yönetmeliğin Bağlayıcılık başlıklı 6. Maddesi: "Alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar; büyükşehir belediyesi, büyükşehir dâhilindeki diğer belediyeler ve büyükşehir sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişileri bağlar."

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin Görev ve Yetkileri başlıklı 18. Maddesinin 1. Fıkrası, 1. Fıkranın a, ç, d ve e bentleri: "UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark almaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

T.C

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH

08.01.2024

SAYI

2024/1-22

işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamaktır,

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmaktır,” hükümleri yer almaktadır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2030 Engelsiz Vizyon çalışmasında İçermeci ve Erişebilir Toplum başlığı altında 5. Hedef olarak ulaşım hizmetlerinin ve sistemlerinin erişilebilir hale getirilmesi olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda kamu ve özel ulaşım hizmetlerinin ve sistemlerinin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması önerilmektedir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 2021-2025 yıllarını kapsayan Erişilebilir Ulaşım Stratejileri ve Eylem Planı hazırlanmıştır. Söz konusu çalışmayla ulaşım hizmetlerinde herkes için ve her zaman erişilebilirliğin sağlanması, ulaşımın geliştirilmesine yönelik çalışmaların erişilebilirlik temelinde ele alınması ve ulaşım sektöründe erişilebilir olmayan mekân, ortam, ürün ve hizmetlerin erişilebilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Eylem planının stratejik hedefleri içerisinde “Erişilebilirliği artırmaya yönelik plan ve projelerin tüm ulaşım sistemlerinde yaygınlaştırılarak erişilebilir ulaşımın evrensel tasarım ve yeniliklerle desteklenmesi” hedefi (5.1) yer almaktadır. 5.1. numaralı hedefin 2. eylem adımı “kara yolu toplu ulaşım araçlarının erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik dönüşüm planlaması ve erişilebilirlik maliyet analizlerinin yapılması”, 4. eylem adımı da “taksilerin erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik dönüşüm planlaması ve erişilebilirlik maliyet analizlerinin yapılması” yer almaktadır.

İlgi (ç) UKOME kararlarıyla toplu ulaşım sistemine yeni araç dahil edilmeden, taksi taşımacılığında kullanılması, şehir içi trafik akışı ve güvenliğine katkı sağlaması, mevcut hizmet kalitesinin artırılması hedefi ile 321 adedi doğrudan olmak üzere 1.803 adet minibüsün İstanbul il sınırları içerisinde ulaşım sisteminde olan şoför hariç 8 kişi kapasiteli taksiye dönüştürülmesi kararı alınmıştır. 1.803 adet minibüsün taksiye dönüşümü için 16.01.2023-17.02.2023 tarihleri arasında başvurular alınmış, Noter huzurunda yapılan çekiliş ile 1.755 adet (321 doğrudan) minibüs şoför hariç 8 kişi kapasiteli taksiye dönüşüm hakkı kazanmıştır.

İlgi (ç) UKOME kararlarıyla 8+1 kapasiteli taksilerde;

- Sarı taksi tarifesinin %30 fazlası ile taşımacılık yapılması,
- Araçların M1 sınıfı araçlardan seçilmesi,
- Engelli Erişimine uygun olarak tasarlanması (taşınabilir veya sabit rampa, braille alfabesi ile yazılmış kabartma yazısı vb),
- Taksimetre ücret bilgisi yolcuya sesli anons sistemi ile duyurulması,
- Akıllı tepe lambası bulundurulması,
- Reklam panosu bulundurulabilmesi,
- Güvenlik bölmesi bulunması,
- İstanbulkart ve kredi kartı ile ödeme imkanının bulunması,
- Kamera/araç takip sistemlerinin bulunması,
- Bilgilendirme ekranı bulunması gibi standartlar getirilmiştir.

İstanbul ili sahip olduğu ekonomik, sosyo-kültürel özelliklerinden dolayı en önemli metropollerden biridir. Finans, yüksek eğitim, üretim, sağlık fonksiyonlarından dolayı kentsel yaşam içerisinde ulaşım talebi oldukça yüksektir. İlde; turizm potansiyeli bulunan Tarihi Yarımada ve çevresi, merkezi iş alanlarının bulunduğu bölgeler, hareketliliğin yüksek olduğu alışveriş merkezleri için yolcu taşımacılığı son derece önemli bir yeredir. Şehirlerarası taşımacılık yapan otogarlar ve havalimanlarına ise yük ve yolcu taşımacılığının desteklenmesi gerekmektedir.

Taksilerin durak yerlerinin bulunmaması ve erişilebilirliğinin zayıf olması, taksi türüne olan talebi azaltmakta ve yolculuğun dengesiz dağılmasına neden olmaktadır. Bu nedenle engelli bireyleri de kapsayan ulaşım arzının karşılanması amacı hizmete alınan 8+1 kapasiteli araçların fiilen hizmete başlaması sonucunda durak yeri planlama zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Durak yerleri İlgi (d) Taksi Durak Yönergesinin Genel - Uygulama Usul ve Esaslarında yer alan mevzuat hükümlerine göre planlanması gerekmektedir.

8+1 kapasiteli taksi durakların planlanmasında ilgi (d) Taksi Durak Yönergesine ek olarak;

- Mevcut havalimanlarına yolcu taşınması,
- Otogarlara yakınlık,
- Merkezi İş Alanlarına yakınlık,
- Geleneksel Merkezlere yakınlık,
- Alışveriş merkezlerine yakınlık,
- Lağv edilen taksi dolmuş duraklarının kullanılması stratejileri benimsenmelidir.

İlgi (e) UKOME kararı ile 8+1 koltuk kapasiteli taksiler için durak yeri ihdas edilmesi teklifi Alt Komisyonunda görüşüldükten sonra hazırlanacak rapor ile UKOME gündemine getirilmesine karar verilmiştir.

İlgi (e) UKOME kararı gereği ilgili paydaşların katılımı ile yapılan İlgi (f) Alt Komisyon toplantısı ve saha çalışmaları neticesinde tüm kurumların olumlu görüşleri ile Fatih ilçesinde 2 adet, Kadıköy ilçesinde 3 adet, Üsküdar ilçesinde 2 adet, Beyoğlu ilçesinde 2 adet, Zeytinburnu ilçesinde 1 adet olmak üzere toplamda 10 adet 8+1 kapasiteli taksi durak alanı uygun müthaala edilmiştir. Aşağıdaki tablo ve görselde 8+1 kapasiteli taksi durak alanların konum bilgisi yer almaktadır. Ekli 1/500 vaziyet planında gösterilen alanın 8+1 kapasiteli taksi durak yeri olarak düzenlenmesi projeleri yer almaktadır.

İlçe	Öneri 8+1 Kapasiteli Taksi Durak Adı	Açık Adres
Fatih	Eminönü Yeni Cami	Ragıp Gümüşpala Cad. Rüstempaşa / FATİH
	Aksaray Metro	Adnan Menderes Vatan Bulvarı İskenderpaşa / FATİH
Kadıköy	Haydarpaşa	Kadıköy Rıhtım Minibüs Durakları İç Yolu Rasimpaşa / KADIKÖY
	Kadıköy Rıhtım	Rıhtım Cad. Caferağa / KADIKÖY
	Söğütlüçeşme	Fahrettin Kerim Gökay Cad. Hasanpaşa / KADIKÖY
Üsküdar	Şemsipaşa	Harem Sahil Yolu Cad. Mimar Sinan / ÜSKÜDAR
	Üsküdar İskelesi	Paşalimanı Cad. Mimar Sinan / ÜSKÜDAR
Beyoğlu	Galataport	Meclis-i Mebusan Cad. Kılıçali Paşa / BEYOĞLU
	Miniatürk	İmrahor Cad. Örnektepe / BEYOĞLU
Zeytinburnu	Fişekhane	Abay Cad. Kazlıçeşme / ZEYTİNBURNU

Tablo 1: 8+1 Kapasiteli Taksi Durak İlçeleri ve Adları

ÖNERİ PİLOT DURAK ALANLARI

İlçe	Öneri Taksi Durak Adı
Fatih	Eminönü Yeni Cami
	Aksaray Metro
Kadıköy	Haydarpaşa
	Kadıköy Rıhtım
	Söğütözü Çeşme
Üsküdar	Şemsipaşa
	Üsküdar İskelesi
Beyoğlu	Galataport
	Miniaturk
Zeytinburnu	Fişekhane

İlçe Adı	Durak Sayısı
Fatih	2
Kadıköy	3
Üsküdar	2
Beyoğlu	2
Zeytinburnu	1
Toplam	10

Görsel 1: Öneri Pilot Taksi Durak Alanları

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

T.C

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH

08.01.2024

SAYI

2024/1-22

Konunun UKOME gündemine alınarak değerlendirilmesi hususunu olurlarınıza arz ederim.

UKOME'NİN KARARI : İlgili (g) Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Müdürlüğü raporu doğrultusunda; teklifin oy birliği ile kabulüne karar verilmiştir.

 Başkan Gökhan AKGÜN Genel Sekreter Yardımcısı	 Üye Banu YILDIRIM Ulaşım Dairesi Başkanı	 Üye Ayşen SÖNMEZ T.Hukuk Müşaviri	 Üye Murat ÖZBEK İst. Emn. Müd. Tem.	 Üye Mehmet KURT MSB 1.Ordu Komutanlığı Tem.	 Üye Ergün CEBECİ İl Jandarma Komutanlığı T. em.
 Üye İsmail ERİK Sahil Guv. Marmara ve Bölg. Bölge Kom. Tem.	 Üye Hakan YENİLMEZ Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü Tem.	 Üye Engin ERAT İst. Liman Başkanlığı Müdürlüğü Tem.	 Üye Ercan ÜVENÇ DİMİ Genel Müdürlüğü Tem.	 Üye Necmettin ACAR TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Tem.	 Üye Serdar FÜCE Ulaş. Hız. D. / Gn. Md. Bölge Müd. Tem.
 Üye Gökhan TAŞ Altyapı Yatırımlar Gen. Müd. Tem.	 Üye Uğur TARKIN AKARYA TCDD T.C. Tem. A.Ş. Tem.	 Üye Durmuş CAHRİMAN MEB İl Millî Eğitim Müdürlüğü Tem.	 Üye Halis KURALAY Aile, Çalışma ve Sos. Hiz. İl Md. Tem.	 Üye Yalçın TÜRKÖĞLÜ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tem.	 Üye Ercan AKAR Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Tem.
 Üye İrfan DEMET İETT M. Gen. Müd. Tem.	 Üye Ercüment GÜLDİK İst. Şehir Hatları Tur. A.Ş. Tem.	 Üye Özgür SOY Metro İstanbul A.Ş. Tem.	 Üye Yunus BİLOĞLU Fen İşleri Bakanlığı Bşk. Tem.	 Üye Banu YILDIRIM Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürü	 Üye Cihan KARAKAŞNOĞLU Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Müdürü Tem.
 Üye Seda ÖZDEMİR Ulaşım Planlama Şube Müdürlüğü Tem.	 Üye Alican YOĞLU Trafik Şube Müdürü Tem.	 Üye Evrim AKSU TSOF Temsilcisi	 Üye Furkan YILMAN Boğaziçi Belediyesi Tem.	 Üye Fatih Belediyesi T. em. (KATILMADI)	 Üye T. olga COŞKUN Kadıköy Belediyesi Tem.
 Üye Üsküdar Belediyesi Tem. (KATILMADI)	 Üye İdris ATABAY Zeytinburnu Belediyesi Tem.				

ONAY

.../.../2024

Ekrem İMAMOĞLU

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı